

Det nye 5 ha store vandreservoir på The Scandinavian ved Farum nord for København er blevet integreret på fineste vis i naturen.

Hvordan gik det med jeres vandreservoir?

Af: Af Karin Normann, hortonom, Turfhouse
Foto: Nordvestjysk Golfklub og The Scandinavian

I 2022 færdiggjorde The Scandinavian ved Farum et storstilet projekt med anlæg af 5 ha vandreservoir. I 2025 afslutter Nordvestjysk Golfklub deres projekt med et nyt vandreservoir. Hør her i denne artikel, hvordan det er gået med projekterne.

Interview

Klaus Kappel

Chefgreenkeeper
Nordvestjysk Golfklub i Thy

Hvorfor har I valgt at etablere et vandreservoir?

Tanken om et vandreservoir startede egentlig for omkring 10 år siden. Allerede dengang kostede grundvand penge, og priserne er steget markant sidenhen. Her hos os kan vi hurtigt bruge omkring 200.000-300.000 kr. til vandingsvand. Det er jo penge, der går lige ned i statskassen, og ikke kommer golfbanen til gode på nogen måder. Derimod er der masser af overfladevand, og det er jo afgiftsfrit.

Kan vi derimod vise, at projektet kan være en gevinst for både golfbanen og det omkringliggende samfund, så er mit indtryk, at det bliver langt nemmere at få en tilladelse.

Har der været nogle særlige udfordringer eller problematikker undervejs?

Der har været mange udfordringer undervejs. I forbindelse med vores første ansøgning kom kommunen til at journalisere vores ansøgning forkert, så papirerne ikke kom frem til de rigtige instanser. I høringsperioden var der ingen, der råbte op. Alle troede derfor, at alt var ok, og vi fik en tilladelse til at gå i gang med projektet. Da kommunen

fandt ud af, at der var sket fejl, så stod vi med en udgravet sø, der var ulovlig.

Senere i processen kom Naturstyrelsen ind under Miljøstyrelsen, og den struktur har ikke gjort det nemmere. Nu skal alt forbi Miljøstyrelsen. Golfbanen ligger i Nationalpark Thy, og al jord som banen ligger på, er fredskov. Vi havde en landzone- og vandindvindingstilladelse fra tidligere, som vi troede, vi kunne bruge igen, men det mente de nye folk i Miljøstyrelsen ikke. Vi har derfor været nødt til at søge om en ny landzone- og vandindvindingstilladelse. Inden vi fik tilladelserne, skulle der laves en undersøgelse af forekomsten af padder i søen. Så tiden gik. Vi gravede det første hul til reservoiret i 2020. Nu håber vi på, at vi bliver færdige med det endelige vandreservoir i efteråret 2025.

Har I haft glæde af vandet og hvordan?

I 2024 har vi pumpet vand op fra søen for første gang. Det var noget med en tømmerflåde ude midt på søen og så stikke et sugerør ned i vandet og pumpe vand op. Det fungerede ikke godt. Når vi pumpede vand lodret op, så fik vi sand med, da søen ikke er gravet helt ned til kridtlaget.

Så var der en, der gav os et godt råd om at lave en brønd lige ved siden af søen. Så nu løber vandet fra søen over i en 4,5 m dyb brønd, og her pumper vi så vand op fra. Det virker til gengæld godt. Nu får vi ikke sand i vandet.

Hvordan har I lavet reservoiret? Hvad har I lagt vægt på?

Vores reservoir skal indgå som hasard på et hul 18. Vi går meget op i, at det skal være fair for alle spillere at spille, så de har en chance for at slå over vandet. Derfor har vi valgt at have en arkitekt med ind over. Det er helt klart min erfaring, at det betaler sig at have fagfolk til de forskellige opgaver. De første to år som greenkeeper her på banen troede jeg, at greenkeeperne selv kunne lave sådanne projekter, men med professionelle fagfolk, så får man noget, der er langt mere holdbart. Selvfølgelig er det også dyrere at have fagfolk ind over, men så sparer vi sammen for at få råd til at lave projekterne og tager projekterne i nogle etaper. Siden 2019, hvor vi

åbnede det første renoveringsprojekt, har vi fået mellem 2000 og 4000 flere greenfee-gæster. Det tillægger jeg, at vi har fået lavet nogle gode og langtidsholdbare løsninger, som golfspillere gerne vil betale for at spille.

Hvilke råd vil du give videre til greenkeeperne, der overvejer at etablere et vandreservoir?

Man skal gå direkte til kommunen og grundejere og få dem med på ideen. Så skal man have de rigtige miljøbriller på for at få en tilladelse.

Hvad mener du med de rigtige miljøbriller?

Jeg tror, at det er vigtigt, at vi spørger på den rigtige måde, når vi henvender os til kommunen. I dag er det ikke et argument at sige - "Vi kan ikke lave en golfbane uden vand." Der får man ikke en tilladelse. Kan vi derimod vise, at projektet kan være en gevinst for både golfbanen og det omkringliggende samfund, så er mit indtryk, at det bliver langt nemmere. Det kunne f.eks. være en golfbane, der kan modtage overfladevand fra naboer, og være med til at mindske risikoen for oversvømmelser.

Det nye vandreservoir på Nordvestjysk Golfklub skal indgå som hasard på 18. hul.

Generelt har vi fået en langt bedre sundhedstilstand i græsset på fairway.

Interview

Martin Svarre Selck

Deputy Course Manager,
The Scandinavian ved Farum
nord for København.

Hvordan gik det med jeres vandreservoir? Har I haft glæde af det og hvordan?

Ja, jeg synes, vi har haft store fordele af vandreservoiret. Sådan helt generelt har vi fået en langt bedre sundhedstilstand i græsset på fairway. Vi får ikke bare pletter i græstæppet efter tørre perioder. Samtidig har vi stærkere græs på slidudsatte områder. Det betyder, at vi ikke skal efterså så meget mere.

Beslutningen om at lave et vandreservoir tog vi efter den lange tørkeperiode i 2018. De sidste par år har situationen været lige modsat. Der har vi ikke haft tørke, men til gengæld meget regn. Så nu fungerer vandreservoiret som et forsænkingsbassin for overskudsnedbøren fra banen. Dette forhindrer oversvømmelser på banen og nogle nærliggende boligkvarterer.

Da vi fik tilladelse til at lave reservoiret, forpligtigede vi os til at lave kompensationspumpning ud til et nærliggende Natura 2000 område på 10.000 m³ vand, hvis vandløbene derude bliver for tørre. Så vi både modtager og afgiver vand fra reservoiret.

En tredje ting, som vandreservoiret er med til at bidrage til, er, at vi kan holde vandstanden stabil ude i vores søer og vandløb. Det har stor betydning for det visuelle udtryk af banen, hvor søer og vandløb er et bærende element.

Modtager I fortsat kondensvand fra varmepumpestationen?

Nej, det gør vi ikke mere, da varmepumpestationen ikke er i drift. I dag modtager vi kun overfladevandet fra området omkring pumpestationen.

Er der ting I vil gøre anderledes i dag?

Jeg ville nok konstruere vores pumpe system anderledes end vi gjorde dengang banen blev bygget. Alle vores søer og vandløb er forbundne med hinanden og vi pumper vand rundt på hele banen og ud til vandreservoiret. Her skal man huske på, at det er store energiomkostninger ved at flytte vand med pumper. Så hvis jeg skulle lave noget om, ville jeg nok forsøge at tænke tyngdekraften mere ind i systemet, så vi ikke skulle bruge så mange energiresourcer på at pump vand.

Hvordan er reservoiret blevet integreret i naturen?

Vi har fået et helt fantastisk naturområde ved vandreservoiret. Reservoiret er delt i to; det centrale dybe vandreser-

voir og rundt om det dybe hul er der lavet et lavbundsområde, der afgrænses af en jordvold. Dette lavbundsområde må gerne tørre ud, så det veksler mellem at være vådt og tørt. Det fungerer rigtig godt og har givet langt mere dyreliv såsom flere fugle og salamander.

Tegnede I selv udformningen af vandreservoiret?

Nej det gjorde vi ikke. Det have vi et rådgivende ingeniørfirma til at gøre. Det var dem, der havde ideen med at lave vandreservoiret i de to niveauer.

Hvilke råd vil du give videre til greenkeeperne, der overvejer at etablere et vandreservoir?

Jeg får tit spørgsmål omkring vores pumpe system. I vores tilfælde lykkedes projektet med opsamling af overskuds nedbør så godt, da vi i forvejen havde dette pumpe system og har mulighed for at opsamle vand fra hele banen. Vi opsamler overskuds nedbør fra ca. 70 ha. Så hvis man har mulighed for at opsamle vand fra dele af eller hele banen, så er det en stor fordel.

